

Bible

Bible

Překlad 21. století

KATALOGIZACE V KNIZE - NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Bible. Česky

Bible : překlad 21. století / vedoucí projektu: Alexandr Flek ; odborná spolupráce Jiří Hedánek (hebrejšтина, aramejšтина), Pavel Hoffman (řečtina), Zdeněk Sýkora (textová kritika). -- 5. opravené vydání. -- Praha : Biblion, 2018

Přeloženo z hebrejštiny, aramejštiny, řečtiny

ISBN 978-80-87282-36-6 (koženka Brown ; vázáno). -- ISBN 978-80-87282-37-3 (koženka Mustard ; vázáno). -- ISBN 978-80-87282-38-0 (koženka Skiny ; vázáno). -- ISBN 978-80-87282-39-7 (koženka Grayblue ; vázáno)

27-232/-236 * 26-23 * (0:82-97)

- Bible
- biblické texty
- náboženské texty

2-23/-27 - Bible. Biblistika [5]

Bible, překlad 21. století

5. opravené vydání

Vydal © BIBLION, z. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.

ISBN 978-80-87282-36-6 (koženka Brown)
ISBN 978-80-87282-37-3 (koženka Mustard)
ISBN 978-80-87282-38-0 (koženka Skiny)
ISBN 978-80-87282-39-7 (koženka Grayblue)

OBSAH

Slovo úvodemxi
Výchozí textxiii
Poznámkový aparát, Použité zkratky	xiv
Míry a váhy	xv

STARÝ ZÁKON

Genesis	1	Kazatel	834
Exodus	63	Píseň písní	847
Leviticus	113	Izaiáš	858
Numeri	146	Jeremiáš	969
Deuteronomium	199	Pláč	1065
Jozue	244	Ezechiel	1079
Soudců	274	Daniel	1143
Rút	303	Ozeáš	1162
1. Samuelova	308	Joel	1180
2. Samuelova	345	Amos	1187
1. Královská	379	Abdiáš	1201
2. Královská	417	Jonáš	1204
1. Letopisů	453	Micheáš	1207
2. Letopisů	493	Nahum	1218
Ezdráš	534	Abakuk	1223
Nehemiáš	547	Sofoniáš	1228
Ester	566	Ageus	1234
Job	575	Zachariáš	1236
Žalmy	628	Malachiáš	1248
Přísluví	780		

NOVÝ ZÁKON

Matouš	1255	1. Timoteovi	1497
Marek	1294	2. Timoteovi	1502
Lukáš	1319	Titovi	1505
Jan	1361	Filemonovi	1507
Skutky apoštolů	1391	Židům	1508
Římanům	1429	Jakub	1522
1. Korintským	1446	1. Petr	1526
2. Korintským	1461	2. Petr	1531
Galatským	1471	1. Jan	1534
Efeským	1477	2. Jan	1539
Filipským	1483	3. Jan	1540
Koloským	1487	Juda	1541
1. Tesalonickým	1491	Zjevení	1543
2. Tesalonickým	1495		

SLOVO ÚVODEM

Každá civilizace je formována příběhem, ke kterému se odkazuje a na němž staví svůj obraz světa, svůj koncept dobra a zla, svou představu o dějinách, o smyslu života. Příběh Bible má v našem světě takovouto určující roli již celá tisíciletí.

Ať už jde o filosofii, literaturu, výtvarné umění, hudbu, architekturu, právo či politiku, naše civilizace zjevně či skrytě čerpá z biblického poselství a vede s ním stálý dialog. Bez osobní znalosti tohoto rámce, bez schopnosti rozumět všudypřítomným odkazům na biblické postavy, příběhy a výroky bychom se ocitli v prázdnu a naše vlastní kultura, náš vlastní svět by se nám staly cizími.

Bible má proto i v dnešní době svou nezastupitelnou roli. Není to jen dávná literární památka či pouhý předmět odborného studia badatelů. Je to stále živá kniha, kterou dnes aktivně čtou více než dvě miliardy lidí po celém světě. Překlad, který právě otevíráte, vznikl z touhy po tom, aby se s poselstvím této Knihy knih mohla nově a bezprostředně setkat i současná generace českých čtenářů.

Mezi českými překlady minulosti patří jistě nejčestnější místo *Bibli kralické*. Čeští bratři v letech 1577–1594 jako první u nás překládali z původních jazyků; do té doby se vycházelo pouze z latiny. Dílo vznikalo ve skromných podmínkách, tajně uprostřed náboženského pronásledování, ale tento „první český samizdat“ je pro své kvality věčně používán dodnes. Způsob, jakým se kralickým bratřím podařilo skloubit věrnost originálu s jazykovou vytříbeností a zvukomalbou řeči zůstává u nás nepřekonan.

Vzhledem k pohnutým historickým událostem, jež následovaly, nebyla Bible kralická po svém posledním vydání z r. 1613 dlouhou dobu téměř nijak upravována a revidována. Zakonzervoval se tak čím dál archaičtější a pro běžného člověka odtazitéjší způsob „biblické mluvy“. Průlom přinesl v minulém století až *Český ekumenický překlad* (1961–1979). Po dlouhé době šlo o první Bibli v moderní češtině, překladatelé navíc do své práce promítli novější poznatky biblických věd. Překlad získal velkou popularitu a v době komunistické normalizace byl dokladem živé spolupráce křesťanských církví u nás.

Naše mateřština se ovšem dál nezadržitelně vyvíjí. Významné společenské změny posledních dvaceti let, nástup informačních technologií a celkové otevření naší země, to vše má nesporný vliv na podobu a požadavky současného živého jazyka. Od posledního kompletního překladu Bible uběhlo právě třicet let a vyrostla celá nová generace, která má jistě stejné právo slyšet Boží slovo „svou vlastní řečí“^a jako naši předkové v dobách minulých.

Především s ohledem na tuto generaci čtenářů vznikl *Překlad 21. století*. Jeho hlavním smyslem je představit biblický text v dnešní srozumitelné češtině. Po vzoru našich vynikajících předchůdců jsme se při překládání snažili držet pomyslného středu mezi topornou doslovností na jedné straně a volnou parafrází na straně druhé. Přistupovali jsme k Bibli jako k nesmírně hodnotné literatuře, v níž je neoddělitelně propojen obsah s formou, pravda s krásou a nadčasovost s aktuálností.

^a Skut 2:6

Překlad Bible je nekončícím úkolem. Nikdy není možné obsáhnout všechny její významové a formální roviny, tóny a odstíny. Naše vědomosti i schopnosti se tváří v tvář takovému úkolu vždy ukážou jako omezené a nedostatečné. Do jaké míry se nám podařilo přetlumočit něco z bohatství biblického odkazu dnešní generaci, ukáže čas. Naší nadějí a modlitbou je, aby v naší zemi i v 21. století platilo, že

Boží slovo je živé, mocné a ostřejší než každý dvojsečný meč. Proniká až k rozhraní duše a ducha, až do morku a kloubů, až do srdce...^b

Za překladatelský a realizační tým
Alexandr Flek

Praha, leden 2009

PŘEDMLUVA K TŘETÍMU OPRAVENÉMU VYDÁNÍ

Když o Velikonocích r. 2009 poprvé vyšla *Bible21*, netušili jsme, s jakým obrovským zájmem nejširší veřejnosti se setká. Nový překlad Písma se stal bestsellerem roku, první náklad byl prakticky ihned rozebrán a následovaly další. Za osm let uplynulých od prvního vydání bylo dosud distribuováno neuvěřitelných více než 110 000 výtisků *Bible21*.

Překlad se brzy rozšířil i mimo církve a zejména mladší generace čtenářů uvítala jeho srozumitelnost a živost. Nejen skrze běžnou prodejní síť, ale také díky spolupráci s misijními organizacemi, jako je Křesťanská akademie mladých nebo česká pobočka Mezinárodního svazu Gedeonů, se dostalo na 300 000 Nových zákonů ke čtenářům, z nichž mnozí Bibli dosud nikdy nečetli.

Překladatelské práce se ovšem nezastavily, a tak jsme v jubilejním husovském roce 2015 mohli zveřejnit nové vydání *Bible21*, rozšířené o *Deuterokanonické knihy Starého zákona*. Nyní je tedy *Bible21* k dispozici jak v tzv. užším (protestantském), tak v širším (katolicko-pravoslavném) kánonu.

Ohlasům odborné i laické veřejnosti vděčíme za řadu připomínek a návrhů k úpravám překladu. Text překladu jsme nadále upravovali s ohledem na co největší přesnost a zároveň srozumitelnost. Výsledkem je více než tři sta (veskrze drobných) oprav a změn oproti prvnímu vydání. Za zmínku stojí např. nahrazení poněkud knižního „Neprahni“ v Desateru za srozumitelnější „Nedychtí“ nebo zpřesněný překlad důležitého janovského termínu *semeia* jako „znamení“ (dříve „zázraky“).

Kéž jsou tedy slova této knihy zřetelnými znameními všem poutníkům a hledáčům na cestě života!

Za tým Bible21

AF, srpen 2015

VÝCHOZÍ TEXT

Předlohou pro překlad Starého zákona byla standardní edice masoretského textu *Biblia Hebraica Stuttgartensia* (5. rev. vyd., Stuttgart 1997). V některých případech, kde se hebrejský (nebo aramejský) text jeví jako porušený, jsme se řídili doporučeními poznámkového aparátu BHS a překládali v souladu se zněním kumránských rukopisů a starověkých překladů, jež jsou někdy až o tisíc let starší než dochovaný masoretský text. Tyto zdroje jsou vždy uvedeny v poznámkách pod čarou spolu s doslovným zněním masoretského textu.

Na celkem sedmnácti místech označených v poznámce jako „rekonstruované znění“^a uvádíme v souladu s výsledky soudobé textové kritiky pravděpodobné znění originálu, které však není podepřeno dochovanými textovými dokumenty. Jedná se o opravy běžných písařských chyb, jako je záměna písmena za jiné, záměna pořadí písmen, opakování písmene (dittografie) či jeho vynechávka (haplografie). Někdy jde pouze o jiné rozdělení hebrejského souhláskového textu na slova, příp. o jeho jinou vokalizaci.

V šesti případech překlad zohledňuje hebrejskou písařskou tradici, tzv. *tiq-qune soferim*.^b Jedná se o místa, kde židovští učenci rozeznali záměrnou změnu textu předchozími opisovači a zaznamenali pravděpodobnější původní znění. V jednom případě^c je písařská tradice uvedena jako alternativa v poznámce pod čarou.

Boží jméno *JHVH* v překladu nahrazujeme titulem Hospodin, jak je to v českých biblických překladech již po staletí zavedeno. Tímto archaičtějším synonymem slova „Pán“ nám čeština umožňuje reflektovat starodávnou praxi židovské zbožnosti, kdy se Boží jméno z úcty k němu nevysslovuje a při čtení je nahrazováno hebrejským *Adonaj*, tj. Pán, Panovník.^d

Překlad Nového zákona vychází z kritického vydání *Novum Testamentum Graece* (Nestle–Aland, 27. rev. vyd., Stuttgart 1998). Tam, kde svědecktví jednotlivých řeckých pramenů není jednoznačné, jsme se zpravidla řídili doporučeními komise Spojených biblických společností, jak je uvádí Bruce Metzger v příručce *A Textual Commentary on the Greek New Testament* (2. vyd., Stuttgart, 1994). Důležité rukopisné varianty vždy uvádíme v poznámce pod čarou.

Číslo kapitol a veršů nejsou součástí původních biblických dokumentů. Pro snazší vyhledávání a srovnávání textů bylo číslování kapitol zavedeno ve 13. stol. n. l., číslování veršů pak v 16. stol. Číslování v tomto překladu vychází z výše uvedené hebrejské a řecké edice, misty se proto liší od některých starších českých překladů Bible.

Nadpisy částí knih a jednotlivých perikop jsou k původnímu textu rovněž přidány a slouží pouze jako pomůcka pro snadnější orientaci čtenářů. Totéž platí i pro členění knih na odstavce, které v původních textech není graficky vyznačeno.

^aNum 26:13; Soud 7:3; 16:2; 2.Sam 20:14; 1.Let 2:42; Žalm 22:16; 106:7; Iza 43:14; Jer 18:14; Eze 3:12; 32:27; Oze 4:4, 5; 9:7; Mich 2:8; 6:9; Sof 3:18 ^bSoud 18:30; 1.Sam 3:13; 2.Sam 12:14; Job 7:20; Oze 4:7; Abk 1:12 ^cJob 32:3 ^dK významu jména *JHVH* viz Exod 3:14–15.

^bŽid 4:12

POZNÁMKOVÝ APARÁT

Tam, kde text obsahuje zřejmou citaci nebo narážku na jinou pasáž Bible, případně na některý mimobiblický dokument,^a uvádíme odkaz v poznámce pod čarou. V jiných případech slouží odkaz jako vysvětlivka k objasnění kontextu či okolnosti, která dnešnímu čtenáři nemusí být automaticky zřejmá. V několika případech upozorňujeme na textovou shodu mezi některými pasážemi.^b V poznámkách však neuvádíme odkazy na četná paralelní místa, tzv. křížové reference.

V překladu zachováváme původní míry a váhy ve starověkých jednotkách. Převody na metrické ekvivalenty (které jsou někdy jen orientační) uvádíme v poznámkách. Některé údaje, např. o množství obilí, se v textu objevují v původních jednotkách objemu, v poznámkách je však uvádíme přepočítané na jednotky hmotnosti, jak je to dnes běžné.^c

Tam, kde text obsahuje časový údaj, který lze datovat i podle mimobiblických historických dokumentů, uvádíme v poznámce datum v souladu s dnešním běžným kalendářem.^d Údaje o hodinách a denních dobách převádíme zpravidla přímo v textu na údaje dnes obvyklé. Například v Mat 20:3 je tak výraz „okolo deváté hodiny“ převodem původního „okolo třetí hodiny“, neboť dobové počítání času začínalo od šesté hodiny ranní. Pouhý doslovný překlad by tedy na podobných místech byl zavádějící.

POUŽITÉ ZKRATKY

hebr.	hebrejsky, hebrejský, hebrejšтина
Kum	kumránské rukopisy
LXX	řecká Septuaginta
MT	hebrejský masoretský text
řec.	řecky, řecký
Sam	samaritánský Pentateuch
Syr	syrská Pešita
Tg	aramejské targumy
Vul	latinská Vulgáta

MÍRY A VÁHY

Uvedené metrické ekvivalenty jsou přibližné a zaokrouhlené. Hodnota jednotek se v různých obdobích a na různých místech starověkého Předního východu poněkud lišila. Konkrétní převody jednotek jsou většinou uvedeny na příslušných místech textu v poznámkách pod čarou.

Délka		
dlaň	7,5 cm	
pěst	22,5 cm	3 dlaně
loket	45 cm	2 pěstě
hon (řec. <i>stadion</i>)	185 m	
Hmotnost		
gera	0,6 g	1/20 šekelu
beka	5,8 g	1/2 šekelu
šekel	11,5 g	
hřivna (hebr. <i>mina</i>)	0,6 kg	50 šekelů
talent (hebr. <i>kikar</i>)	34 kg	60 hřiven
Objem		
<i>sypké látky</i>		
omer	2,2 l	1/10 efy
míra (hebr. <i>sea</i>)	7,3 l	1/3 efy
efa/bat	22 l	
chomer	220 l	10 ef
<i>tekuté látky</i>		
mírka (hebr. <i>log</i>)	0,3 l	1/72 baty
hin	3,6 l	1/6 baty
bat	22 l	
kor	220 l	10 batů

^a Viz Skut 17:28; 1.Kor 15:33; Juda 15. ^b Viz např. 1.Let 16:7, 23, 34; Neh 7:5. ^c Shodný objem dvou odlišných druhů obilí se pak v poznámkách může objevit jako dvě rozdílné hmotnosti, viz např. 2.Let 2:9; 27:5. ^d Viz např. 2.Král 25:1; Ezd 3:1; Iza 15:28; Eze 1:2; Ageus 2:1 aj.

GENESIS

NA POČÁTKU

Příběh nebe a země

NA POČÁTKU Bůh stvořil nebe a zemi. ²Země pak byla pustá a prázdná, a Bůh oddělil světlo od tmy. ⁵Bůh nazval světlo „den“ a tmu nazval „noc“. Byl večer a bylo ráno, den první.

³Bůh řekl: „Ať je světlo!“ – a bylo světlo. ⁴Bůh viděl, že světlo je dobré, a Bůh oddělil světlo od tmy. ⁵Bůh nazval světlo „den“ a tmu nazval „noc“. Byl večer a bylo ráno, den první.

⁶Bůh řekl: „Ať je uprostřed vod obloha, aby oddělovala vody od vod!“ ⁷Bůh učinil oblohu a oddělil vody pod oblohou od vod nad oblohou – a stalo se. ⁸Bůh nazval oblohu „nebe“ a byl večer a bylo ráno, den druhý.

⁹Bůh řekl: „Ať se vody pod nebem shromáždí na jedno místo a ať se ukáže souš!“ – a stalo se. ¹⁰Bůh nazval souš „země“ a shromáždění vod nazval „moře“. A Bůh viděl, že je to dobré.

¹¹Tehdy Bůh řekl: „Ať země zplodí zeleň: byliny nesoucí semeno a různé druhy plodných stromů nesoucích ovoce, v němž je jejich semeno na zemi!“ – a stalo se. ¹²Země vydala zeleň: různé druhy bylin nesoucích semeno a různé druhy stromů nesoucích ovoce, v němž je jejich semeno. A Bůh viděl, že je to dobré. ¹³Byl večer a bylo ráno, den třetí.

¹⁴Bůh řekl: „Ať jsou na nebeské obloze svítilny, aby oddělovaly den od noci; budou znameními k určování období, dnů a let; ¹⁵budou na nebeské obloze svítilny k osvětlování země!“ – a stalo se. ¹⁶Bůh učinil dvě veliké svítilny: větší, aby vládla dni, a menší, aby vládla noci; učinil rovněž hvězdy. ¹⁷Bůh je umístil na nebeské obloze, aby osvětlovaly zemi, ¹⁸aby panovaly nade dnem a nocí a aby oddělovaly světlo od tmy. A Bůh viděl, že je to dobré. ¹⁹Byl večer a bylo ráno, den čtvrtý.

²⁰Bůh řekl: „Ať se vody zahemží množstvím živočichů a nad zemí pod nebeskou oblohou ať létají ptáci!“ ²¹Bůh tedy stvořil velké mořské obludy a všemožné druhy čilých živočichů, jimiž se zahemžily vody, i všemožné druhy okřídlených ptáků. A Bůh viděl, že je to dobré. ²²Bůh jim požehnal a řekl: „Plodte a množte se a naplňte vody v mořích; také ptáci ať se rozmnožují na zemi.“ ²³Byl večer a bylo ráno, den pátý.

²⁴Bůh řekl: „Ať země vydá různé druhy živočichů: různé druhy dobytka, drobné havěti i polní zvěře!“ – a stalo se. ²⁵Bůh učinil různé druhy polní zvěře a dobytka i všemožné druhy zemské havěti. A Bůh viděl, že je to dobré.

²⁶Tehdy Bůh řekl: „Učiňme člověka k našemu obrazu, podle naší podoby! Ať panují nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem, nad dobyt看, nade vsí zemí i nad veškerou havětí lezoucí po zemi.“

²⁷Bůh stvořil člověka ke svému obrazu,
k obrazu Božímu stvořil je:
jako muže a ženu stvořil je.

²⁸A Bůh jim požehnal. Bůh jim řekl: „Plodte a množte se, naplňte zem, podmaňte si ji a panujte nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem i nad každým živočichem lezoucím po zemi.“

²⁹Bůh také řekl: „Hle, dal jsem vám všechny byliny vydávající semeno na celém povrchu země i každý strom, na němž je ovoce vydávající semeno. To vám bude za pokrm. ³⁰Také veškeré polní zvířetí, všem nebeským ptákům i všemu, co leze po zemi, zkrátka všemu, co má v sobě život, jsem dal za pokrm všechny zelené byliny“ – a stalo se. ³¹Bůh viděl všechno, co učinil, a hle, bylo to velmi dobré! Byl večer a bylo ráno, den šestý.

2 Tak bylo dokončeno nebe a země s veškerou jejich rozmanitostí. ²Sedmého dne Bůh dokončil dílo, na němž pracoval; sedmého dne odpočinul od veškeré práce, kterou dělal. ³Bůh sedmý den požehnal a posvětil jej, neboť v něm Bůh odpočinul od všeho díla, jež vykonal, když tvořil.

⁴To je příběh nebe a země, o jejich stvoření.

V Boží zahradě

Tenkrát, když Hospodin Bůh učinil zemi a nebe, ⁵na zemi ještě nebylo žádné polní křoví a nerostly žádné polní byliny. Hospodin Bůh na zem ještě nesesílal déšť a nebyl ani člověk, který by obdělával půdu. ⁶Ze země však vystupovala pára a zavlažovala celý zemský povrch.

⁷Hospodin Bůh pak z prachu země zformoval člověka^a a do jeho chřípí vdechl dech života. Tak se člověk stal živou bytostí.

⁸Hospodin Bůh vysázel v Edenu^b na východě zahradu a do ní postavil člověka, jehož zformoval. ⁹Hospodin Bůh nechal ze země vyrůst všelijaké stromy lákavé na pohled a dobré k jídlu, včetně stromu života uprostřed zahrady a stromu poznání dobra i zla.

¹⁰Edenu vycházela řeka, aby zavlažovala zahradu, a odtud se rozdělovala do čtyř hlavních toků. ¹¹První se jmenuje Píšon. Obtéká celou zemi Chavílu, kde je zlato, ¹²a zlato té země je výborné. Je tam i vonná pryskyřice bdélium a kámen onyx. ¹³Druhá řeka se jmenuje Gichon; ta obtéká celou zemi Habeš. ¹⁴Třetí řeka se jmenuje Tigris a teče na východ od Asýrie. A čtvrtá řeka je Eufrat.

¹⁵Hospodin Bůh tedy vzal člověka a usadil ho do zahrady Eden, aby ji obdělával a střežil. ¹⁶Hospodin Bůh člověku přikázal: „Z každého stromu v zahradě můžeš svobodně jíst, ¹⁷kromě stromu poznání dobra i zla. Z toho nejze, neboť v den, kdy bys z něj jedl, jistě zemřeš.“

¹⁸Hospodin Bůh také řekl: „Není dobré, aby byl člověk sám; opatřím mu rovnocennou oporu.“

^a7 hebr. *adam* zní jako *adama* (země); označuje člověka, lidstvo nebo je použito jako vlastní jméno (v. 19 aj.) ^b8 hebr. *Rozkoš*

¹⁹(Hospodin Bůh totiž zformoval ze země všechnu polní zvěř i všechno nebeské ptactvo a přivedl je k Adamovi, aby viděl, jak je pojmenuje. Jakkoli pak Adam nazval kterého živočicha, tak se jmenoval. ²⁰Adam tedy pojmenoval všechn dobytek, nebeské ptactvo i všechnu polní zvěř. Pro Adama se ale nenašla rovnocenná opora.)

²¹Hospodin Bůh tedy na Adama přivedl hluboký spánek. Když usnul, vzal jedno z jeho žeber a zaplnil to místo tělem. ²²Z onoho žebra, které vzal z Adama, pak Hospodin Bůh vytvořil ženu a přivedl ji k Adamovi.

²³Adam tenkrát řekl:

„To je konečně ona:
kost z mých kostí,
tělo z mého těla!
Bude se nazývat manželkou,
neboť je vzata z manžela!“

²⁴To proto muž opouští otce i matku – aby přilnul ke své manželce a stali se jedním tělem. ²⁵Oba dva, muž i jeho žena, byli nazí a nestyděli se.

První hřích

3 Nejchytřejší ze všech polních zvířat, která Hospodin Bůh učinil, byl had. Ten řekl ženě: „Opravdu vám Bůh zakázal jíst ze všech stromů v zahradě?“

²„Ovoce stromů v zahradě jíst smíme,“ odpověděla žena hadovi. ³„Ale o ovoci stromu uprostřed zahrady Bůh řekl: „Nejezte z něj, ani se ho nedotýkejte, jinak zemřete.““^a

⁴„Na to had ženě řekl: „Určitě nezemřete! ⁵Bůh ale ví, že jakmile pojíte z toho stromu, otevřou se vám oči a budete jako Bůh: budete znát dobro i zlo.“

⁶Když tedy žena viděla, že onen strom je dobrý k jídlu a lákavý na pohled, strom slibující porozumění, vzala z jeho ovoce a jedla. Dala i svému muži, který byl s ní, a také on jedl. ⁷Tehdy se jim oběma otevřely oči a poznali, že jsou nazí. Svázali tedy fíkové listí a udělali si zástěrky.

⁸Vtom ale uslyšeli hlas Hospodina Boha procházejícího se zahradou za denního vánku. Tehdy se Adam a jeho žena skryli před Hospodinem Bohem uprostřed stromů zahrady.

⁹„Kde jsi?“ volal Hospodin Bůh na Adama.

¹⁰Ten odpověděl: „Slyšel jsem v zahradě tvůj hlas a dostal jsem strach, protože jsem nahý. Proto jsem se skryl.“

¹¹„Kdo ti řekl, že jsi nahý?“ tázal se Hospodin Bůh. „Nejedl jsi z toho stromu, z něhož jsem ti zakázal jíst?“

¹²Adam odpověděl: „Žena, kterou jsi mi dal, aby byla se mnou, ta mi dala z toho stromu, a tak jsem jedl.“

¹³„Cos to udělala?“ řekl Hospodin Bůh ženě.

„Had mě podvedl, a tak jsem jedla,“ odpověděla.

¹⁴Hospodin Bůh tedy řekl hadovi:

„Za to, cos udělal, budeš zlořečený
mezi vším dobyt看 i divokými zvířaty.“

^a3 Gen 2:17

aby ji postavili pod vědro, ale na svícen, a tehdy svítí všem, kdo jsou v domě.¹⁶ Tak ať vaše světlo září před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích.“

Naplnění Zákona

¹⁷„Nemyslete si, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky. Nepřišel jsem je zrušit, ale naplnit.¹⁸ Amen, říkám vám: Dokud nepomine nebe a země, nepomine ani nejmenší písmenko, ani jediná čárka ze Zákona, než se to všechno naplní.¹⁹ Kdokoli by zrušil jedno z těchto nejmenších přikázání a tak by učil lidi, bude v nebeském království považován za nejmenšího. Ale kdokoli by je plnil a učil, ten bude v nebeském království považován za velikého.²⁰ Říkám vám, že pokud vaše spravedlnost nebude o mnoho převyšovat spravedlnost znalců Písma a farizeů, nikdy nevstoupíte do nebeského království.

²¹Slýchali jste, že předkům bylo řečeno: „Nezabíjej.“ a kdokoli by někoho zabil, bude vydán soudu.²² Já vám však říkám, že každý, kdo se hněvá na svého bratra, bude vydán soudu. Kdokoli by svému bratru řekl: „Tupče!“^b bude vydán veleradě, a kdokoli by mu řekl: „Blázne!“ bude vydán pekelnému ohni.²³ Proto když bys přinášel na oltář svůj dar a tam si vzpomněl, že tvůj bratr má něco proti tobě,²⁴ nech svůj dar tam před oltářem a jdi se nejprve smířit se svým bratrem. Teprve potom přijď obětovat svůj dar.²⁵ Se svým odpůrcem se dohodni rychle, dokud jsi s ním na cestě, aby tě tvůj odpůrce nevydal soudci a soudce zřizenci a byl bys vsazen do vězení.²⁶ Amen, říkám ti: Určitě od tamtud nevyjdeš, dokud nevrátíš poslední haléř.

²⁷Slýchali jste, že bylo řečeno: „Necizolož.“^c ²⁸Já vám však říkám, že každý, kdo by se chtivě podíval na ženu, už s ní zcizoložil ve svém srdci.²⁹ Svádí-li tě tvé pravé oko, vyloupni je a zahod' pryč. Je pro tebe lepší, aby zahynul jeden tvůj úd, než aby celé tvé tělo bylo uvrženo do pekla.³⁰ Svádí-li tě tvá pravá ruka, usekni ji a zahod' pryč. Je pro tebe lepší, aby zahynul jeden tvůj úd, než aby celé tvé tělo přišlo do pekla.

³¹Také bylo řečeno: „Kdo chce zapudit svou manželku, musí jí dát rozlukový list.“^d ³²Já vám však říkám, že každý, kdo zapudí svou manželku (kromě případu smilstva), přivádí ji k cizoložství; a každý, kdo si zapuzenou vezme, cizoloží.

³³Slýchali jste také, že předkům bylo řečeno: „Nebudeš křivě přísahat“ a „Své sliby Hospodinu splň.“^e ³⁴Já vám však říkám, abyste vůbec nepřísahal, ani při nebi, protože to je Boží trůn,³⁵ ani při zemi, protože to je podnož jeho nohou, ani při Jeruzalému, protože to je město toho velikého Krále.³⁶ Nepřísahaj ani na svou hlavu. Nemůžeš přece jediný svůj vlas udělat bílým nebo černým.³⁷ Ať je tedy vaše slovo „Ano“ ano a „Ne“ ne. Co je nad to, je od Zlého.

³⁸Slýchali jste, že bylo řečeno: „Oko za oko, zub za zub.“^f ³⁹Já vám však říkám, abyste neodporovali zlému člověku. Když tě někdo udeří do pravé tváře, nastav mu i druhou.⁴⁰ Když se s tebou někdo chce soudit, aby tě připravil o košili, nech mu i plášť.⁴¹ Když tě někdo nutí jít s ním jednu míli, jdi dvě.⁴² Tomu, kdo tě prosí, dej a od toho, kdo si od tebe chce půjčit, se neodvracej.

^a21 Exod 20:13; Deut 5:17 ^b22 v řec. textu je aram. slovo *Ráka!* ^c27 Exod 20:14; Deut 5:18 ^d31 Deut 24:1 ^e33 Lev 19:12 ^f33 Num 30:3; Deut 23:22–24

^g38 Exod 21:24; Lev 24:20; Deut 19:21

⁴³Slýchali jste, že bylo řečeno: „Miluj svého bližního“ a svého nepřítele měj v nenávisti.“⁴⁴ Já vám však říkám: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují.⁴⁵ Tak budete synové svého Otce v nebesích. On přece dává svému slunci vycházet na dobré lidi i na zlé a posílá déšť na spravedlivé i nespravedlivé.⁴⁶ Jakou máte odplatu, když milujete jen ty, kdo milují vás? Nedělají snad totéž i výběřčí daní? ⁴⁷A co mimořádného děláte, když zdravíte jen své bratry? Nedělají to snad i pohané? ⁴⁸Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.“

Skrytá zbožnost

6 „Dávejte si pozor, abyste nepředváděli svou spravedlnost lidem na odiv. Neměli byste totiž odměnu u svého Otce v nebesích.

²Když dáváš chudým, nevytrubuj před sebou, jako to dělají pokrytci v synagogách a na ulicích, aby sklízeli chválu od lidí. Amen, říkám vám, že už mají svou odměnu.³ Raději, když dáváš chudým, ať tvá levice neví, co dělá pravice.⁴ Tak tvé dobrodiní zůstane vskrytu a tvůj Otec, který vidí vskrytu, tě odmění.

⁵Také když se modlíte, nebuďte jako pokrytci. Ti totiž při modlitbě rádi postávají v synagogách a na nárožích ulic, aby se ukazovali před lidmi. Amen, říkám vám, že už mají svou odměnu.⁶ Raději, když se modlíš, vejdi do svého pokojíku, zavři dveře a modli se ke svému Otci, který je vskrytu. Tvůj Otec, který vidí vskrytu, tě odmění.

⁷Když se tedy modlíte, neříkejte prázdná slova jako pohané, kteří si myslí, že budou vyslyšeni pro množství svých slov.⁸ Nebuďte jako oni. Váš Otec ví, co potřebujete, ještě předtím, než ho poprosíte.⁹ Proto se modlete takto:

Otče náš, který jsi v nebesích,
ať se posvěti tvé jméno!

¹⁰Ať přijde tvé království!

Ať se stane tvoje vůle

jako v nebi, tak i na zemi.

¹¹Dej nám i dnes náš denní chléb

^{12a}a odpusť nám naše viny,

jako i my odpouštíme našim vinkům.

¹³A neuveď nás do pokušení,

ale vysvoboď nás od Zlého.^b

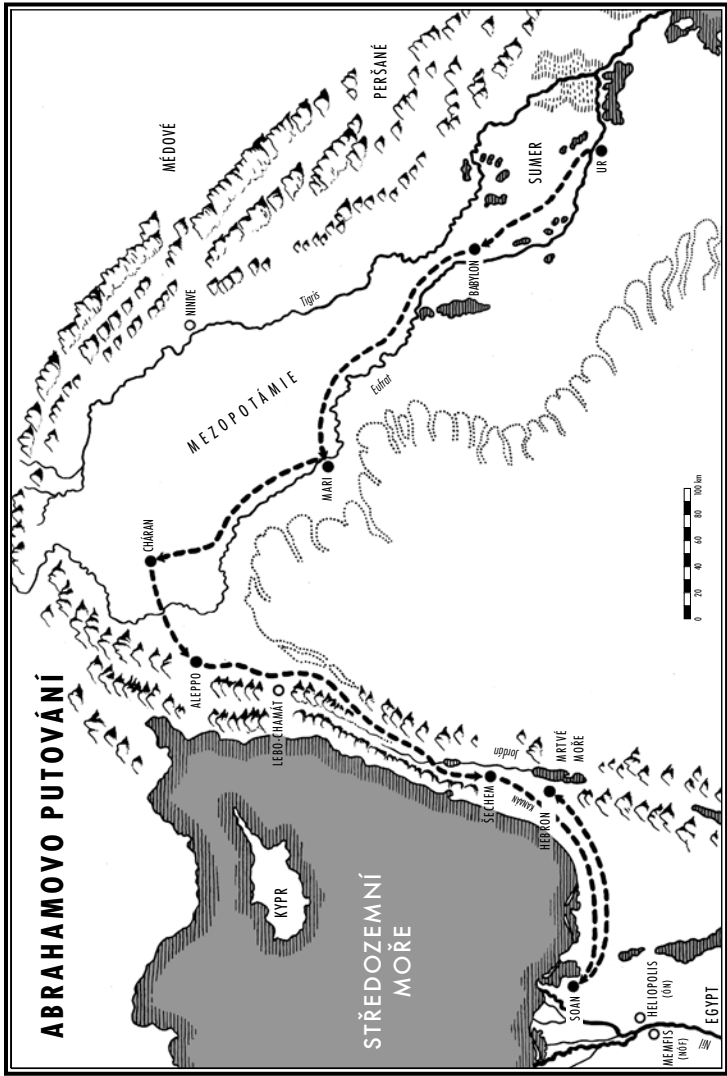
¹⁴Odpustíte-li totiž lidem jejich prohřešky, odpustí také váš nebeský Otec vám.¹⁵ Ale když lidem jejich prohřešky neodpustíte, neodpustí ani váš Otec vaše prohřešky vám.

¹⁶A když se postíte, nebuďte zasmušilí jako pokrytci, kteří hyzdí své tváře, aby ukázali lidem, že se postí. Amen, říkám vám, že už mají svou odměnu.¹⁷ Když se postíš, raději si pomaz hlavu olejem a umyj si tvář,¹⁸ aby tvůj půst nebyl zjevný lidem, ale tvému Otci, který je vskrytu. A tvůj Otec, který vidí vskrytu, tě odmění.“

Bůh, nebo mamon?

¹⁹„Nehromadte si poklady na zemi, kde je ničí mol a rez a kde se zloději vloupávají a kradou.²⁰ Raději si hromadte poklady v nebi, kde je mol a rez

^a43 Lev 19:18 ^b13 Někt. rukopisy přidávají *Neboť tvé je království i moc i sláva navěky! Amen.*

Bible

Překlad 21. století

Vedoucí projektu:
Alexandr Flek, B.A., M.Th.

Odborná spolupráce:
Mgr. Jiří Hedánek, Ph.D. (hebrejšтина, aramejšтина)
Pavel Hoffman, B.A., M.A., M.Div. (řečtina)
Zdeněk Sýkora, M.Div. (textová kritika)

Jazyková redakce:
Markéta Hornáková, DiS., MgA. Klára Jíchová
PaedDr. Anna Kendrová, Mgr. Lydie Marešová, Ph.D.
Mgr. Aneta Mladějovská, Mgr. Markéta Pytlíková, Ph.D.
PaedDr. Věra Šlangalová, Mgr. Marta Ungermanová

Obálka a logo: Petr Stiegler, Designology.cz
Sazba písmem Utopia: Luboš Kendra
Tisk: Druckerei C. H. Beck, Nördlingen, Německo

Vydal BIBLION z. s., © 2018
Thákurova 3, 160 00 Praha 6
za podpory Nadačního fondu Bible21

5. opravené vydání, 2018

Na překlad *Bible21* poskytuje vydavatel licenci
Creative Commons CC BY-NC-ND 3.0 CZ
(Uveďte autora – Neužívejte dílo komerčně – Nezasahujte do díla).
Více o těchto licenčních podmínkách naleznete na stránkách
www.creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/cz

V díle citujícím tento překlad uveďte laskavě následující anotaci:

„Citáty označené zkratkou B21 jsou z Bible: překlad 21. století

© 2018 BIBLION. Použito se svolením vydavatele.“

Kratší citace je vhodné na konci označit zkratkou „Bible21“ nebo „B21“.

Pro více informací a kontakt navštivte naše stránky

www.bible21.cz